

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۹۰

*	*

شماره پرونده:	
پایه :	۲
موضوع :	نحو ۳
تاریخ :	۹۰/۳/۲۱
ساعت :	۱۸
نتیجه :	به عدد
بازبینی :	به مروف

نام پدر :

نام خانوادگی :

نام :

صادره :

ش . شناسنامه :

متولد :

مدرسه محل تمصیل :

شهرستان :

نام کتاب: شرح سیوطی، از باب اعمال المصداً تا باب التصریف

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

* یرفع نعم و بئس وما جرى مجراها مضمراً يفسره مُمَيَّرٌ.

۱. کدام گزینه نمی‌تواند شاهد مثال برای عبارت بالا باشد؟

أ. نعم ما يقول فاضل ☐ ب. بئس للظالمين بدلاً ☐

ج. كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ☐ د. نعم الرجل رجلاً زيدٌ ☐

۲. لا يبدل ..... إلّا ما احاطة جلا أو اقتضى بعضاً أو اشتمالاً.

أ. النكرة من المعرفة ☐ ب. المعرفة من النكرة ☐ ج. الظاهر من الضمير الحاضر ☐ د. الضمير الغائب من الظاهر ☐

۳. کدام یک از کلمات زیر منصرف است؟

أ. طلحة ☐ ب. ندمان ☐ ج. جوار ☐ د. حسان (علی تقدیر أصالة التضعیف) ☐

۴. به نظر مصنّف «لو» بر کدام گزینه دلالت می‌کند؟

أ. امتناع شرط و امتناع جواب ☐ ب. امتناع شرط و اثبات جواب ☐

ج. اثبات شرط و امتناع جواب ☐ د. امتناع شرط و تلازم شرط و جواب ☐

تشریحی:

۱. دلیل هریک از عبارات مشخص شده را بنویسید.

كَفَعْلَهُ اسْمٌ فَاعِلٍ فِي الْعَمَلِ   إِنْ كَانَ عَنْ مَضِيٍّ بِمَعْزَلٍ

وَاجْرُزْ أَوْ أَنْصَبْ تَابِعَ الَّذِي انْخَفَضَ   كَمْبَغِي جَاهٍ وَمَالاً مَنْ نَهَضَ

۲. چهار تفاوت از تفاوت‌های صفت مشبّهه با اسم فاعل را بنویسید.

۳. هر عبارت، ویژگی کدام حرف عطف است؟

أ. اخصص بها عطف الذى لا يغنى متبوعه عنه كفاعل ما يقتضى الاشتراك

ب. لا يكون المعطوف بها إلا غاية الذى تلا رفعة أو خصّة

ج. هى التى بمعنى بل وقت مع اقتضاء الإستفهام كثيراً

د. اخصص بها عطف ما ليس صلة بأن خلا من العائد، على الذى استقرّ أنّه صلة

۴. هر کدام از کلمات مشخص شده، از جهت اعراب و بناء، چند حالت می توانند داشته باشند؟ آن حالات را بنویسید.

أ. يا حسين ابن على:

ب. يا زيد ابن أخينا:

ج. يا عبدالله و زيد:

د. يا ابن أمّ (به معنای: ای پسر مادرم):

۵. مثال مناسب هر عبارت را پیدا کنید.

أ. وَمَا مِنَ الْمُنْعُوتِ وَالتَّعْتِ عَقْلٌ يَجُوزُ حَذْفُهُ

ب. وَاسْتَعْمَلُوا أَيْضاً كَكُلِّ فَاعِلَةٍ مِنْ عَمٍّ فِي التَّأْكِيدِ مِثْلَ النَّافِلَةِ

ج. وَنَعَتُوا بِجُمْلَةٍ مِنْكَراً فَأُعْطِيَتْ مَا أُعْطِيَتْهُ خَبِراً

د. فَأَوَّلِينَ الْعُطْفِ مِنْ وَفَاقِ الْمَتَّبِعِ مَا مِنْ وَفَاقِ الْمَتَّبِعِ النَّعْتُ وَلِى

۱. أَحَبُّ الصَّلَوَاتِ النَّافِلَاتِ كُلُّهُنَّ

۲. وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرَفِ

۳. وَاتَّقُوا يَوْماً تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ

۴. رَأَيْتُ النَّاسَ عَامَةً

۵. مَرَرْتُ بِرَجُلَيْنِ عَالِمٍ وَجَاهِلٍ

۶. ذَكَرْتُ اللَّهَ فِي الْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى

* الاختصاص كنداء لفظاً لكن يخالفه فى ... ثم إن كان «أَيُّهَا» و «أَيَّتُهَا» استعمالاً كما يستعملان فى النداء فيضمّان ويوصفان بمعرّف بـ«ال» مرفوع وقد يرى ذا دون أىّ تلو أل فينصب.

۶. أ. تفاوت های اختصاص و ندا را بنویسید. ب. با توجه به متن بالا، شاهد مثال های زیر را توضیح دهید.

۱. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا أَيُّهَا الْعَصَابَةُ ۲. نحن العرب أسخى من بذل

۷. چهار مورد از مواردی که واجب است بر سر جزا «فاء» بیاید، را بنویسید.

۸. أ. عبارت «ثالث ثلاثة» در آیه شریفه «لقد كفر الذين قالوا إن الله ثالث ثلاثة» را ترجمه کنید.

ب. عربی عبارات زیر را بنویسید.

۱۳ مرد آمدند. ۸ زن را دیدم.

۹. موارد خواسته شده را بنویسید.

أ. جمع «قاضی»:

ب. تنبيه «عصا»:

ج. جمع «صحراء»

د. جمع «موسی»: